

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Capvt VII. De restitutione usurarum. In Cap. Cùm tu manifestos 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

neat maritus, non imputando eos in extenuationem dotis promissa & non soluta. Accedat & incertus fructuum eventus, qui & in hac re attendi debet, *l. si ea lege 17, C. De usur ut & rectè considerat summus Pont.* in specie *c. fin. h. t.* dum excusat eum ab usura, qui merces plaris vendit, vel minoris emit ob solutionem dilatam in id tempus, quo incertum est, an plaris vel minoris merces sint valiturae. Curigitur non similiter eadem ratione excusabitur gener, propter onera matrimonii incerta, & dubium fructuum sive emolumentum eventum? Quod sit, ut decisio *d. cap. Salubriter* non tantum locum habeat in socio &

genero, verum etiam in ceteris dorem promittentibus, ob eamdem æquitatem. Quam & probat Dominicus Soto *de Inst. & jure lib. 6, quæst. 1, art. 2, serò circa finem.* Quamvis & secunda ratio supra allata non videatur planè improbanda in promissore dotis, qui scit fructus pignoris excessuros utilitatem dotis, vel si pensionem majorem annuatim constituit pro dote, quam fert mos patriæ, idque sciens prudensque, non coactus fecerit, propter juris regulam: Cuius per errorem dati repetitio est, ejus consultò dati donatio est, *l. Cuius per errorem 53, D. De R. I.*

CAPUT VII.

De restitutione usurarum.

In Cap. Cum tu manifestos 5.

SUMMARI A.

1. Manifestus usurarius quis.
2. Pœna in usurarios varia.
3. Ad restitutionem usurarum quitentantur.
4. Quid si usurarii vel heredes non sint solvendi?
5. Item quibus si à debitore remissa sint usura non soluta.
6. Item si juramentum de solvendis usuris, vel non repetendis accesserit.
7. & 9. Conciliatio c. Consultuith. t. cum c. fin. inf. De Simonia.
8. Conciliatio Feliciani de Solis 10. Soti.
11. Navarri conciliatio probatur.
12. Usurarium rectè excipere contra actorem etiam usurarium.
13. Rem ex usuris comparatam non esse ejus, à quo usura extorta sunt.
34. Sed an hypotheca jura ipsi obligata?

Manifestus usurarius is dicitur, qui palam scœnus exercet, ita quòd nullam hujus rei excusationem possit obrendere; aut qui hoc crimen confessus est in jure, id est, in judicio; aut de eo est condemnatus, *cap. fin. sup. De cohabit. Clericor. cap. Cum olim 24, & cap. Super 26, inf. De verb. significat.* Et quamvis de manifestis loquatur tantum hæc Decretalis, idem tamen obtinet & in occultis usurariis, quod ad restitutionem usurarum attinet in conscientia foro. Nam contra eos alia pœnae fori exterioris cessant; cum la-

tentia delicta publicè non vindicentur, *cap. fin. xxxii. q. 5.*

Itaque cum & alia pœnae in usurarios statuta sint à sacris Canonibus, libet hic & cap. sequenti omnes recensere & breviter perstringere. Quare prima est, restitutio usurarum, quæ licet vera pœna non sit, sed potius restitutio ejus quod justè alteri debetur; nihilominus eam inter pœnas placet hic annumerare. Altera est, excommunicatio. Tertia, privatio communionis oblationis altaris & sepulturæ Ecclesiasticæ. Quarta, testamenti interdictio. Quinta, infamia ex multorum sententia.

Igitur quod ad restitutionem attinet, ea planè necessaria est. Cum enim usura rapinæ instar sit, *can. Si quis usurarium xiv. quæst. 4,* utique restitutioni subjacet, & subsequenter non aboletur hoc crimen solâ pœnitentiâ, sed & restitutione opus est, juxta D. Augustini sententiam hoc textu relata, *Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.* Quæ postea à Bonifacio VIII. relata est inter juris regulas, *lib. 6, Decretal.*

Ut hinc etiam Judæi rectè cogantur ad restitutionem usurarum, tamquam alienæ rei iniuri possessores; quos nec convenit melioris esse conditionis quàm Christianos, *cap. Post miserabilem 12, & cap. penult. h. t.* Sicut neque stultos quàm prudentiores, *l. Servus 4, D. Quod vi aut clam.* Unde quoque consequens est, ut & ad heredes usurariorum hæc restitutio pertineat, quatenus scilicet

usura-

usurarium lucrum ad eos pervenit, *text. hic & in cap. Tu nos 9, eod. tit. ne alieno scelere difceant heredes, ut & jure civili eorum est in ceteris heredibus delinquentium, l. unica Cod. Ex delictis defuncti in quantum heredes* Quamvis, etiam si ad heredes nihil ex usuris defuncti pervenerit, adhuc tamen hoc jure nostro receptum est, ut juxta facultates defuncti compelli possint heredes ad restitutionem usurarum; ut saltem hoc modo expietur peccatum defuncti, per *text. in cap. fin. sup. De sepult. & in cap. In luteris 5. inf. De raptores*. Nec enim peccatum defuncti dimittitur, nisi restituatur ablatum, ut ante dictum est. Dixi, hoc jure nostro; nam jure civili heredes ex delicto defuncti non conveniuntur, *§. non autem, Inst. De perpet. & tempor. actionib.* cum personam delinquentis poena non egrediatur, *l. Sancimus 22, D. De poenis*; nisi, ut diximus, ex delicto defuncti aliquid ad heredes pervenerit, aut his ante fuerit contestata cum defuncto, *d. l. unica & d. §. non autem vers. poenalis*; eo quod in judicio per litis contestationem quasi contrahatur, *l. 3, §. idem scribit D. De peculio*. At vero actiones ex contractu descendentes ad heredes transeunt, *l. Ex deposito 11, & l. Ex contractibus 4 §. D. De actionib. & obligat.* Et cum hæc res de usuris restituendis per heredes, etiam si nihil commodi ex usuris ad eos pervenerit, salutem animæ concernat, non minus observanda, & retinenda erit in foro Civili quàm Ecclesiastico, ex ratione *cap. fin. sup. De prescrip.*

Quare & ex his consequens erit, usurarium non excusari, etiam si id, quod ex usuris percepit, in Ecclesiam, vel in pauperes contulerit, sive id fiat titulo donationis sive ultimæ voluntatis, *ex i. qua supra cap. 4, à me explicata sunt*. Sed tum demum ad pauperes, vel etiam ad Ecclesiam devenitur, ubi debitores, à quibus usuræ exactæ sunt, vel eorum heredes non supersunt, vel inveniri non possunt, juxta decisionem textus nostri, *in cap. Cum tu manifestos, & in can. Nemo xiv. q. 5.*

4 Ceterum quid juris, si usurarius aut ejus heredes solvendo non sint? Et certum est, interim eos liberari donec ad pinguiorem fortunam pervenerint, *d. cap. Cum tu manifestos, junct. loc. Odonardus sup. De solutionib.* Siquidem inanis est illa actio, quam debitoris inopia excludit, *l. Nam nullam 6, D. De dolo.*

5 Quid si remissæ sint usuræ à debitoribus? Et valere hanc remissionem certius est; ut & in aliis delictis civilibus, sive etiam criminalibus, quatenus in his privatim interest alterius, *l. Furti 6,*

§. pactum D. De his qui not. infamia, junct. l. unica Cod. Quando civilis actio criminali præjud. Nec obstat Divi Augustini sententia supra recitata, *Non dimittitur peccatum, & c.* quia exaudienda est, nisi debitor, cujus hæc in re solius præjudicium vertitur, usuras remiserit. Cum nihil inter se solvatur id, quod in obligatione est, analiter volenti creditori satisfiat, *l. Si rem 9, §. omnis vers. satisfiatum D. De pignorat. act. junct. l. Solutionis 177, D. De verb. significat. & l. Solvitur, cum l. seq. D. Quib. modis pignus vel hypoth. sol.* Nisi quibus casibus jus restitit remissioni, ut *in cap. Statutum 11, §. insuper, junct. §. penult. De rescriptis lib. 6, & in cap. 2, in fine Decensib. eod. lib. 6.* Neque necesse est in hac remissione, usuræ solutioni paratæ sint, vel prius offerantur debitori (ut quidam perperam existimant) sed satis est, hanc remissionem sponte & sine fraude fieri ab eo, qui rerum suarum liberam administrationem habet, *l. In re mandata 12, C. Mandati.*

Atque hæc quæ de restitutione usurarum diximus, ad eò obtinent, etiam si juraverit debitor se solviturum usuras, aut solutas non repetiturum; nihilo enim minus potest cogere creditorem, ut vel remittat juramentum, si nondum solutæ sint usuræ, *cap. 1. sup. De jurejur. & cap. Tuas 13, h. tit. l. e usuris, & ibid. Panormit.* vel si solutæ sint, ut eas restituat, implorata tamen prius absolutione à juramento, sive remissione juramenti ab ipso creditore, officio judicis per censuram Ecclesiasticam, *dictis jurib.* usque ad eò, licet usuræ solo animo nulla pactione intercedente conceptæ sint à creditore, nam & hæc usuræ eadem Christi sententia continentur, *Date mutuum, nihil inde sperantes, Luca 6, & probat textus in cap. Consuluit 10, hoc tit. De quo latius Cov. in cap. Quamvis in 2, p. relict. §. 3, num. 2, & 3, De pactu in 6.*

Cui tamen refragari videtur *cap. fin. §. 1, inf. De 7 Simonia*, ubi is, qui nullo pacto, sed solo affectu animi Simoniam admisit, non obligatur ad ejus quod recepit restitutionem, sed sola poenitentia abolet delictum suum. In quo nodo dissolvendo vehementer laborant Dd.

Et quidem video Felicianum de Solis, Hispanum diligentissimum, in *comment. de Censib. lib. 1, c. 5, num. 13.* nullum constituere discrimen inter usuram mentalem & simoniam mentalem, ita quod neutra restitutioni obnoxia sit. In usura mentali duplicem rationem reddit; quarum prior hæc est, quod scilicet on. prius restituendi obligatio dimanet ex injuria, læsione, & damno proximo illato. Sed quando mutuatarius ex mera benevo-

benevolentia, gratis, placidè & sponte quippiam offert mutus nisi ultra sortem, nullam læsionem, nullumque damnum sentire, cum ipse liberè donec; ergò mutuans jure divino & naturali sit dominus ejus quod accepit, neque ad restitutionem tenetur. Altera ratio est, quòd ubi debitor remisit usuras iniquè extortas habenti animum non restituendi, sed retinendi illas, creditor ad restituendum non ampliùs obligetur. Probat per ea, quæ tradunt Cov. in reg. Peccatum in princ. 2, partis. Navar. c. 17, num. 75. Alexand. conf. 91, vol. 1. Similiter ergò non tenetur, ubi libera & gratis donatio est facta, cum remissio vim habeat donationis, l. Contra & si filius D. De pact. l. 1, D. De transact. Et similib. Atque in hanc sententiam idem Felicianus advocat D. Thom. in 2, 2, q. 78, art. 2, Richard. & Scot. in 4, dist. 15, q. 5, art. 5, Et plures alios, quos hic non libet referre. At aliter ubi utriusque tam debitoris quàm creditoris mens mala est, ita quòd mutuans intendat & speret occasione mutui lucrum, aliàs non mutuaturus, & mutuarius det ultra sortem propter mutuum non liberè sed coactus. Nam tunc usuram committi verè & propriè existimat, adeoque acceptum subjacere restitutioni; & hoc casu loquitur d. c. Consuluit. h. 1. Et licet lex divina (subiicit) veret lucrum sperare ex mutuo, non tamen ex eo solo, quòd quis sperat & lex prohibet, tenetur restituere. Quæ admodum enim animum voluntatemque furandi cohibet & improbat lex divina & naturalis; & tamen si furerur quis rem alienam non invito domino sed volenti, non tenetur restituere, ut probat tex. in l. Inter omnes 47, §. rectè D. De furtis: ita quidem putat esse in proposito. Nam etsi lucrum sperans ex mutuo peccet adversus legem divinam, quæ præcipit, ut mutuum dantes nihil inde sperent; tamen si à debitore volente aliquid accepit, restituere non tenetur, quia ex domini voluntate libera, & absoluta capit. Ita Felicianus de Solis, quem hic refero longius, quàm fortasse par aliis videbitur; ejusque sententiam & ego veram esse existimo etiam in ea specie, quâ utriusque mens creditoris & debitoris prava tempore mutui concurreret, dummodò postea solutionis tempore liquidò constiterit, ex mera donatione debitoris lucrum subsecutum fuisse, arg. l. 2, C. De his qua vi metusve causa, c. Ad id 2, §. sup. De sponsalib. c. 2, §. sup. De eo qui duxit in uxorem Et. In dubio enim donatio non præsumitur, l. Cum de indebito 25, D. De probationib. Ac proinde creditor, si certò non

scit lucrum ex mera liberalitate profectum esse, reus manet usurarum restituendarum.

Illud verò falsò adstruitur à Feliciano, quòd d. cap. Consuluit tunc demùm obtineat, ubi & mens debitoris & creditoris simul in eadem fraudem convenerit. Nam præterquam quòd ex parte debitoris mens prava considerari non possit, cum is coactus vi præcedentis obligationis censetur solvere absque peccato, sicut supra cap. 2, à me deductum est: textus in d. cap. Consuluit non tenetur usurarum crimen ex persona debitoris; nam his verbis utitur: Consuluit nos ita de vobis, an ille in iudicio animarum quasi usurarius debeat iudicari, qui non aliàs mutuo traditurus, eo proposito mutuum pecuniam credit, ut, licet omni conventionione cessante, plus tamen sorte recipiat. Et paucis interjectis subiungit illam Christi sententiam, Date mutuum, nihil inde sperantes. Ex qua consequenter idem textus elicit, creditores malè agere, & ad ea, quæ aliter sunt accepta, restituenda in animarum iudicio tenent. Igitur ex sua persona creditores propter spem lucri peccant, & ad restituendas usuras obligantur. Atque etiam hujus sententiæ multos citat auctores idem Felicianus d. num. 13, in fine nisi (ut jam antè dictum est) cum solutio subsequens usurarum à debitore spontè & liberè nulloque prospectu obligationis præcedentis facta est. Idem probat & Did. Covar. in cap. Peccatum in pr. n. 4, sub fin. Et num. 8, De reg. jur. in 6.

Sed rejicies, quæ igitur differentiæ ratio constituitur inter d. cap. Conquestus Et cap. fin. De simonia? Res difficulter componi potest, cum hi textus ratione sui inter se quasi ex diametro pugnent. Sed verba ejusdem cap. fin. prius videamus, ut eo res plenius intelligatur: Mandato nostro recepto, ut cum Monachis, qui per simoniam dato aliquo loco in monasteriis sunt adepti, secundum constitutionem generalis Concilii (extat in cap. Quoniam 40. hoc eod. tit. De simonia) dispensares, & infra Consultatione tua breviter respondentes, dicimus, Mandatum Apostolicum etiam ad Abbates extendi. Et ad resignationes spiritualium Et temporalium, quæ nullo pacto, sed affectu animi præcedente, utrimque taliter acquiruntur (in quo casu delinquentibus sufficit per solam poenitentiam suo satisfacere creatori) eos pro simonia hujusmodi non teneri. Videt igitur ex hoc textu aperte colligi, simoniam mentalem, hoc est, quæ solo animo constat, non obligare ad restitutionem. Quod & affirmat D. Thom. in 2, 2, quæst. 100, art. 6, ad 6, ubi ita inquit: Dicendum, quòd quoad Deum sola voluntas facit simoniam.

niacum, sed quoad poenam Ecclesiasticam exteriori non puniuntur ut simoniacus, ut adrenuntiaro teneatur, sed debet de mala intentione poenitere. Et certè ratio hæc esse videtur, quòd cogitationis poenam nemo patiatur in foro exteriori, *c. Cogitationis de poenit. dist. 1. c. l. Cogitationis 18, D. de poenis*. Sed cur secus statutum est in usura mentali, *in d. cap. Consultus*? Hic igitur maximè contentione laboratur à Dd. sicut latè videre est apud Panormit. *in d. c. fin. num. 6, cum seq. & apud Dominic. Sotum de Inst. & jure lib. 9, quasi 8, artic. 1, §. sextum denique argumentum*, quo loco varias Doctorum conciliationes congerit, easque refellit, quas ideo hic repetere, non est necesse.

¹⁰ Ipse verò Sotus rem ita explicat, quòd *in d. cap. fin.* quæsitum fuerit, an mandato summi Pontificis cum Monachis simoniacè in monasterium receptis contineantur etiam Abbates; scilicet, ut & cum iis dispensari debeat, non ut ipsi dispensent, sicut perperam intelligit Sotus. Item, an eodem mandato comprehendatur dispensatio super resignatione spiritualium & temporalium, quæ monasterium ratione ingressus à Monachis recipit: Et Respondet S. Pont. utrumque contineri, juxta tamen constitutionem generalis Concilii Lateranensis sub Innocentio III. (non Constantiensis, ut rursus malè exiimat Sotus, utpote quòd Constantiense Concilium non sub Innocentio III. sed longè post sub Martino V. celebratum fuerit.) Itaque ex sententia Soti mandatum hoc de dispensando non solum extenditur ad Abbates, sed & ad resignationes tam temporalium quàm spiritualium; dummodò nullum pactum sed tantummodò affectus animi intervenerit. Verbum ergò, *solum in d. cap. fin.* inquit Sotus, non excludit, quin ex natura simonia faciendæ esset tam resignatio spiritualium quàm restitutio temporalium. Imò cum dicit, mandatum dispensandi ad id extendi, palam docet super his dispensationem fuisse necessariam; sed excludit illa, quæ in d. Concilio jubentur, scilicet, ne exeant Monachi à monasterio, sed manserint in suo loco cum sola poenitentia.

Atque sua hac responsione putat Sotus rem se acu recipisse. Ex qua sequitur, nullam esse constitvendam differentiam inter usuram mentalem & simoniam mentalem quoad restitutionem, de qua hic controvertitur. Ad D. Thomam quod attinet, ait eum exaudiendum esse de simonia merè mentali, in qua nihil re ipsa adhuc intervenit, ac proinde nullam restitutionem necessariam esse.

Ceterum nobis videt Sotus *in d. cap. fin.* tantummodò quæsitum fuisse, an cum Monachis dispensari possit, juxta Concilii Lateranensis constitutionem, quæ jubebatur Moniales & Monachi removeri ex monasteriis, quæ vitiosè ingressi erant, & in aliis locis ejusdem Ordinis collocari; nisi propter nimiam multitudinem commodè alibi admitti non possent, quòd tunc dispensativè de novo in eisdem monasteriis recipi debeant, mutatis prioribus locis, & inferioribus assignatis. Et quidem loquitur aperte d. Concilium de iis, qui pretio dato locum sibi in monasterio compararunt, non verò, qui pravo tantummodò affectu monasterium ingressi fuerant, in quibus nulla dispensatione opus esse disertè declarat textus *in d. cap. fin.* quam tamen malè requirit Sotus ex natura simoniæ, sed prædicto mandato tolli. D. verò Thomam loqui, non de merè mentali simonia, convincunt verba ejus supra recitata, juncta ibidem oppositione argumenti.

¹¹ Quare malum hac in re sequi sententiam Mart. Navari, quam & ipse communem esse asserit *in d. cap. fin. De simonia num. 12*, Ita ut aliud sit in usura, aliud in simonia, utraque mentali. In illa quippe, quòd pro usura solvitur, coactè datur, in simonia verò ultra præstatur; sicut fit & in emptione & venditione. Et hæc differentie rationem, quam ex Cajetano desumpsit, pluribus comprobatur ibidem Navarr. adversus Sotum. Addit verò ipse aliam *d. locon. 23, cum seq.* quæ magis placet, quòd scilicet nemo teneatur restituere, quòd utrimque malè datum & acceptum est, ita quòd ex utraque parte turpitudine versetur: nisi quando lex illud specialiter mandat restituere; sed, si alterius tantum turpitudine vertatur, ut passim probat *tit. D. & Cod. de condic. ob turpem caus.* At verò in usuris turpitudine solius creditoris est, non debitoris. Igitur in usuris res data conditione ob turpem causam rectè repetitur.

Nec movet, quòd post obligationem utrarum, quæ turpis in se est, solutio subsequens videatur abolere & purgare præcedentem turpitudinem, *l. penult. D. jam d. tit.* quia id verum est, ubi sponte solutio subsecuta est, *l. 2, C. de his qua vi metusve causa*. Debitor verò usuras non sponte sed coactus solvere creditur, vel ut saltem parcat pudori suo, quòd antè usuras promiserit; quæ species quædam coactionis est, *l. penult. vers. & hoc modo c. l. Quintus Mutius 48, circa princ. D. Mandati* vel nisi eas solvat, timeat, ne fors ab eo avocetur. Quare & hic cessat illa juris regula:

Nan

Cujus

Cujus per errorem dati repetitio est, ejus consulto dati donatio est, l. Cujus per errorem D. de R.I. Tamen si enim debitor indebitas usuras consulto solvat, non tamen donare eas præsumitur in dubio, quia, ut dixi, coactus solvit. Unde neque si sciens sibi competere repetitionem usurarum, repetitio cessat, non obstante l. Quod quis 50, D. De conduct. indebiti.

In simonia verò utriusque turpitudine est ramdantis quam accipientis, ac proinde melior est conditio possidentis, juxta aliam juris regulam: In pari delicto vel causa potior est conditio possidentis, cap. In pari De R. l. in 6, Sed rectè addit Navarrus, nisi quando lex specialiter mandat. Nam tamen si de acceptis per simoniam realem, hoc est, ubi ex pacto expresso vel tacito intervenit res, lex sit specialis in cap. De hoc d. tit. De simonia: nulla tamen est de rebus per simoniam mentalem: atque idcirco ad mentalem eadem poena produci non debet, c. Odis De R. l. lib. 6, imò potius expresso jure contrarium cavetur, in d. c. fia. Igitur conquiescamus in his duabus rationibus à Navarò allatis, etiam si plerisque obniam earum subtilitatem fortè minus satisfactum videri possit. Sed tunc in eos retorquenda est Juliani l. C. sententia: Non omnium, inquit, quæ à majoribus constituta sunt, ratio reddi potest, l. Non omnium 20, D. De legib. Et ideo, addit ibidem Neratius in l. seq. rationes eorum, quæ constituantur, inquiri non oportet, alioquin multa ex iis, quæ certa sunt, subvertuntur. Vide si placet fufius Navar. in d. c. fia. de Simonia.

12 Ubi tamen meminisse oportet, debitorem, qui usuras solvit, vel ejus heredem non admitti ad repetitionem usurarum, si & ipse usuras exercuerit: unde opposita hac exceptione in judicio justè repellitur à judice, donec ipse ante usuras restituerit, cap. Quia frustra 14, h. e. ubi hæc ratio redditur, quod is frustra legis auxilium invocet, qui committit in legem. Eadem utitur Triphonius l. C. in simili specie, in l. Auxilium 38, in fia. D. De minoribus.

Subjicienda est hic altera quæstio, An res ex usuris comparatæ, sint debitorum, à quibus usuræ extortæ sunt, an verò jure hypothecæ illis obligatæ? Quod autem non sint debitorum, aut eorum heredum, sed ipsius emptoris, probat passim tit. C. Si quis alteri vel alterius nomine & text. in l. Si ex ea 6, De rei vindicat. ubi his verbis Gordianus Imp. Si ex ea pecunia, quam deposueras, is,

apud quem collocata fuerat, sibi possessiones comparavit, ipsique tradita sunt, tibi vel omnes er. di, vel quajam ex his compensationis causa, ac invito coin te transferri injuriosum est. Quod si id in depositario alioque mala fidei possessore receptum est, ut is ex pecunia aliena dominium rei emptæ sibi acquirat, cur non similiter & in creditore usurario? Ubi hinc D. Th. in 2, q. 78, art. 3, ad 2, rectè asserat, possessiones ex usuris comparatas non esse eorum, quorum usuræ sunt, sed illorum, qui eas emunt. Sed (quod adjicit) illis obligatas esse, à quibus usuræ sunt acceptæ, jam excutietur.

Igitur hic quæritur, An saltim res ex usuris comparatæ sint debitoribus hypothecæ jure obligatæ? Quod videtur ex jam dicta sententia D. Thomæ. Idem asserit Glossa in cap. Tua nos hoc tit. ubi hoc amplius contendit, quod omnia bona usurariorum sint tacite obligata. Quæ & communis fuit antiquorum opinio, licet posteriores ab ea communiter dissenserint, teste Panormit. in d. cap. Tua nos, n. 7, cum seq. Nec enim jure probatur hæc hypotheca, ut tradunt Joan. Andr. in cap. Quamquam hoc tit. & Did. Covarr. Variar. resolut. lib. 3, cap. 1, n. circa finem.

Unde Hostiensis in d. cap. Tua nos circa fin. rectè inquit, successorem singularem, ad quem defuncti res etiam ex lucrativa causa pervenerunt, conveniri non posse pro restitutione usurarum. Et quamvis Hostiensis non simpliciter hoc asserat, cum utatur his verbis, non videtur teneri, tamen ita interpretatur sententiam ejus Panormit. ibid. Hoc præterea adjiciens, quod quoad rem ex usuris comparatam & alteri quæsitam lucrativo titulo, puta donationis, possit hic possessor pro usuris conveniri. Quod ex æquitate intelligendum est, non vi obligationis, l. Si me & Titium 32, D. Si certum pat. dummodo solvendo non sit usurarius, aut hæres ipsius, qui in primis tenentur, d. cap. Tua nos, & supra hoc eod. cap. meminimus. Non obstat d. sententia D. Thomæ & Glossæ, quia utraque nititur textu in cap. Cum tu 5, in fia. tit. in quo nulla mentio hypothecæ, sed tantummodo statuitur, ut possessiones, quæ ex usuris comparatæ sunt, vendantur, eo casu scilicet, quo alias solvendo non sunt usurarii, ut fit & in aliarum rerum executione, l. A divo Pio 5,

9. in venditione D. De re judicata.

CAPUT